

UYGULAMA REHBERİ

Tarım ve Orman Bakanlığından:

KIRSAL KALKINMA DESTEKLERİ KAPSAMINDA KIRSAL KALKINMADA UZMAN ELLER PROJELERİNİN DESTEKLENMESİ HAKKINDA UYGULAMA REHBERİ

A) TANIMLAR

Bu Rehberde geçen;

- a) Bakanlık: T.C. Tarım ve Orman Bakanlığını,
- b) Banka: T.C. Ziraat Bankası A.Ş. Genel M¼d¼rl¼đ¼n¼,
- c) Basınçlı Sulama Sistemi: Su kaynağından alınan suyun tarla içine dağıtılması amacıyla damla, yağmurlama veya mikro yağmurlama sulama sistemlerini,
- ) Bakanlık: Eğitim Yayın Dairesi Bakanlığı,
- d) ifti Kayıt Sistemi (KS): Bakanlık tarafından oluşturulan, çiftçilerin kayıt altına alındığı tarımsal veri tabanını,
- e) Coğrafi İşaret: Belirgin bir niteliği, ¼n¼ veya diğer özellikleri itibariyle k¼kenin bulunduğu bir y¼re, alan, b¼lge veya ¼lke ile özdeşleşmiş bir ¼r¼n¼ g¼steren işaretleri,
- f) Değerlendirme Kriter Tablosu: Başvuru sahiplerinin kişisel ve hibeyle esas projelerinin özellikleri ve hazırlamış oldukları iş planlarına g¼re puanlarını belirleyen tabloyu,
- g) Engelli: Doğuştan veya sonradan herhangi bir nedenle bedensel, zihinsel, ruhsal, duyuşsal ve sosyal yeteneklerini çeşitli derecelerde kaybetmesi nedeni ile toplumsal yaşama uyum sağlama ve g¼nl¼k gereksinimlerini karşılama g¼¼kleri olan korunma, bakım, rehabilitasyon, danışmanlık ve destek hizmetlerine ihtiyaç duyan kişiyi,
- đ) Genel M¼d¼rl¼k: Tarım Reformu Genel M¼d¼rl¼đ¼n¼,
- h) Hak Sahibi: Değerlendirme kriterleri neticesinde proje uygulamaya hak kazanarak hibe s¼zleşmesi imzalamış olan gerçek kişileri,
- i) Hayvan Kayıt Sistemi (HAYBİS): Bakanlık tarafından oluşturulan hayvan kayıt sistemini,
- ı) Hibe S¼zleşmesi: Değerlendirme kriterleri sonucu proje uygulamaya hak kazanmış gerçek kişi ile il m¼d¼r¼ arasında imzalanarak m¼h¼rlenen ve hibeden yararlanma esasları ile tarafların yetki ve sorumluluklarını d¼zenleyen s¼zleşmeyi,
- j) Hibeyle Esas Alım: Bu rehberde belirtilen kıstasları sağlayarak hibe desteği verilecek giderleri,
- k) İl M¼d¼rl¼đ¼: Bakanlık il Tarım ve Orman M¼d¼rl¼đ¼n¼
- l) İşletme Tescil Belgesi: Sığır Cinsi Hayvanların Tanımlanması, Tescili ve İzlenmesi Y¼netmeliđi h¼k¼mlerine g¼re hayvanların barındırıldığı, tutulduğu, bakıldığı veya beslendiği herhangi bir tesis, kuruluş veya etrafı çevrili açık alan iftliği durumundaki yerlere il veya ilçe m¼d¼rl¼klerin verildiği imzalı belgeyi,
- m) Kapama Bağ/Bahçe: Proje kapsamında tek t¼rle dikim normlarına uygun olarak tesis edilmiş alanı,
- n) Kırsal Alan: N¼fusu 20 binden az olan yerleşim birimleri ve 12/11/2012 Tarih ve On D¼rt İlde B¼y¼kşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun H¼km¼nde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair 6360 sayılı Kanun ¼ncesi İdari T¼zel Kişiliği olan ve n¼fusu yirmi binden az olan yerleşim birimlerini,
- o) ¼deme Tablosu: İl m¼d¼rl¼đ¼ tarafından ¼deme talep belgelerine g¼re d¼zenlenen, doğruluğu onaylanan ¼deme icmal listelerini,
- ¼) Proje değerlendirme komisyonu: Tebliğ kapsamında uygulanacak olan Kırsal Kalkınmada Uzman Eller proje başvurularını değerlendirmek ¼zere, Vali yardımcısı başkanlığında,

bakanlık il müdürü ve/veya il müdür yardımcısı, olan illerde Orman Bölge Müdürlüğü veya Orman İşletme Müdürlüğü temsilcisi, ihtiyaç duyulması halinde ilgili meslek odası temsilcisi ve/veya sivil toplum kuruluşundan oluşan en az beş en fazla yedi kişilik komisyonu,

p) Proje Yürütme Birimi: İl müdürlüğünde kırsal kalkınma ve örgütlenme şube müdürü başkanlığında, gerek görüldüğü takdirde il müdürlüğü ilgili şube müdürü veya temsilcisi mühendis, veteriner hekim, tekniker ve teknisyen gibi teknik ve sağlık hizmetleri sınıfındaki personelden oluşan en az üç, en fazla beş kişilik birimi,

r) Sertifikalı Fidan: Yurt içinde üretilip yetkili kuruluşlarca düzenlenen fidan sertifikasında, fidan sınıfı “sertifikalı” olarak belirtilen ve ürün elde etmek amacıyla çiftçinin diktiği fidanı,

s) Sertifikalı Fide: Yurt içinde üretilip yetkili kuruluşlarca sertifikalandırılan ve ürün elde etmek amacıyla çiftçinin diktiği fideyi,

ş) Sertifikalı Tohum: Yurt içinde üretilip, sertifikalandırılan elit, orijinal ve sertifikalı kademedeki tohumluğu,

t) Taahhütname: Projeden yararlanmak üzere başvuran kişilerin il/ilçe müdürlüğüne verdikleri idari, mali, hukuki ve teknik taahhütlerini içeren belgeyi,

u) Tavsiye Proje: İçeriği, adı, yatırım kalemleri ve ölçeği Genel Müdürlükçe belirlenmiş tarımsal üretime yönelik hibeye esas projeyi,

ü) Teknik Şartname: Başvuru kapsamında alımı yapılacak gider kalemlerine ilişkin olarak marka model belirtilmeden ürünün tüm özelliklerini gösteren belgeyi,

v) Web Sitesi: Proje ön başvuruların yapıldığı, Bakanlık tarafından yönetilen “<https://uzmaneller.tarimorman.gov.tr>” internet adresini,

y) Yeni Tesis: Kırsal Kalkınmada Uzman Eller Projelerinin Desteklenmesi Programı kapsamında hibe sözleşmesinin imzalandığı tarihten itibaren yatırım yerinde temelden yapılacak inşaat ve makine ekipman alımını kapsayan tesisi,

z) Yöresel Ürün: Değişik bölgelerimizde üretilen ve üretildiği yöreye has tat, aroma ve bileşim gibi özelliklere sahip olan ürünleri,

İfade eder.

B) UYGULAMA BİRİMLERİ, GÖREV VE SORUMLULUKLARI

1) Genel Müdürlük:

Bakanlık adına tebliğ, bu uygulama rehberi ve yürürlükteki ilgili mevzuat kapsamında;

a) Projenin tanıtımını, başvuru sahiplerinin bilgilendirilmesini ve web sitesinin yönetimini sağlar.

b) Programın idari, mali, hukuki ve teknik yönden uyumlu bir şekilde yürütülmesine destek verir. Proje ile ilgili olarak, yıllık hibe programı ve bütçe teklifinin hazırlanmasını, bu tekliflerin ilgili Bakanlık birimlerine iletilmesi ve kabulü için gerekli çalışmaların yapılmasını sağlar.

c) Proje uygulanacak illerde, **programın yıllık bütçesini, uygulanacak proje sayısı ve hibe miktarını** belirler. Başvuru bitiminden sonra, il bazında uygulanacak proje sayısı ve hibe miktarını, **İl’e yapılan başvuru sayısının toplam başvuru sayısı içerisindeki ağırlıklı ortalaması göz önünde bulundurularak** belirler.

ç) Web sitesi üzerinden ön başvuruda bulunan başvuru sahiplerini içeren listenin il bazında çıktısını alır (pdf formatında), listeyi onaylar ve proje yürütme birimlerince kesin başvurularla karşılaştırmak üzere, excel formatıyla birlikte İl Müdürlüğüne gönderir.

d) Asil ve yedek listedeki başvuruların bitmesi sonucu ortaya çıkan uygulanmayan/arta kalan projelerin, aynı il içerisinde değerlendirilmesi veya başka illere bütçenin aktarılmasını sağlar.

2) Başkanlık:

Bakanlık adına tebliğ, bu uygulama rehberi ve yürürlükteki ilgili mevzuat kapsamında;

a) Projenin tanıtımını ve yayını yapar veya yaptırır.

b) Hak sahiplerinin ihtiyacı olan ve Başkanlık tarafından saati ve içeriği belirlenen eğitim modülü kapsamında, hak sahiplerine yönelik eğitim hizmeti verir veya verdirir.

c) Projenin yürütülmesinde görevli İl Müdürlüğü personeline, hak sahiplerine proje takip süresi sonuna kadar rehberlik yapmasına yönelik eğitim ve bilgilendirme programlarının hazırlanmasını ve düzenlenmesini sağlar.

3) İl Müdürlüğü:

Bakanlık adına tebliğ, bu uygulama rehberi ve yürürlükteki ilgili mevzuat kapsamında;

a) İl Müdürlüğü bünyesinde çalışan teknik personelden proje yürütme birimini oluşturur.

b) İş ve işlemlerin idari, mali, hukuki ve teknik yönden uyumlu bir şekilde yürütülmesini ve program kapsamında yapılacak tüm çalışmaların sekretaryasını ve koordinasyonunu yapar.

c) Proje ana konusunun yapılan toplam başvuru sayısı içerisindeki oranını ve İl'in tarım, hayvancılık, ormancılık, su ürünleri ve gıda sektörlerinin potansiyelini de göz önünde bulundurarak, il bazında uygulanacak proje ana konularının sayısını belirler.

ç) Proje Değerlendirme Komisyonu tarafından belirlenmiş olan asil listedeki başvuru sahiplerini hibe sözleşmesi imzalamaya çağrıda bulunmak amacıyla askıya çıkar.

d) Değerlendirme Komisyonu tarafından hazırlanan nihai listeleri 5 (beş) iş günü boyunca belirlenen yerlerde ve şekilde ilan eder.

e) Proje Değerlendirme Komisyonu tarafından belirlenmiş olan asil listedeki başvuru sahiplerinden süresi içerisinde sözleşme imzalamayanların ve hibe sözleşmesi hükümlerini verilen sürede gerçekleştirilmeyenlerin yerine başvuru listesinden puan sıralamasına göre yedeklerin belirlenmesi ve askıya çıkmasını sağlar.

f) Proje uygulamalarının amacına ve hibe sözleşmesinde belirtilen usul ve esaslara göre gerçekleştirilmesini, izlenmesini, düzenlenecek tüm belgelerin kontrolünü, onaylanmasını ve birer suretinin muhafazasını sağlar.

g) Projeden faydalanan hak sahiplerine, kısa süreli kurs, eğitim ve bilgilendirmeye yönelik toplantıların yapılmasında Başkanlığa ve Genel Müdürlüğe gerekli alt yapının hazırlanmasını sağlar.

ğ) Su ürünleri yetiştiriciliği projesine ön izin başvurusu uygun görülen hak sahiplerinin müracaatlarını, projenin uygulanması ile ilgili gerekli izinlerin alınması için Balıkçılık ve Su Ürünleri Genel Müdürlüğüne ivedi olarak bildirir.

h) İhtiyaç duyulduğunda istenilen belgelerin Genel Müdürlüğe gönderilmesini sağlar.

4) Proje Değerlendirme Komisyonu:

Bakanlık adına tebliğ, bu uygulama rehberi ve yürürlükteki ilgili mevzuat kapsamında,

a) Son başvuru tarihinden en geç 5 iş günü önce kurulur.

b) Proje yürütme biriminden tutanakla teslim alınan "Değerlendirmeye Esas Başvuru Listesini" inceler.

c) Başvuru listesinde yer alan gerçek kişilere Değerlendirme Kriter Tablosunda belirtildiği gibi puanlama yapar.

ç) Puanlamada eşit puana sahip olan başvuru sahipleri arasında sırasıyla, eğitim, yaş (gün/ay/yıl), cinsiyet gibi kriterlerden yüksek puan alanların ön sırada olmalarını sağlar.

d) Genel Müdürlük tarafından belirlenen ödenek miktarı kadar sözleşme imzalamaya hak kazananlara ait asil ve varsa yedek listesini hazırlar, imzalar.

e) İş ve işlemleri, proje yürütme birimi çalışmalarının sonunu takip eden 10 iş günü içerisinde tamamlar.

f) Proje değerlendirme komisyonu; gerekçesini belgelendirmek suretiyle başvuruyu ret edebilir veya hibe sözleşmesini iptal edebilir.

g) Proje değerlendirme komisyonunun aldığı kararlar kesindir ve başvuru sahipleri tarafından itiraz edilemez.

ğ) Proje değerlendirme komisyonu, 12 Temmuz 2019 tarih ve 30829 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararına dayanarak yayımlanan Tebliğin uygulanmasına ilişkin kesinleşen mahkeme kararlarının uygulanabilmesi için listeler askıya çıkmadan önce Genel Müdürlükten sistem üzerinden gerekli iş ve işlemlerin yapılmasını yazılı olarak talep eder.

h) Projeye başvuru yapanlar arasında, karı-koca veya aynı hanede ikamet eden anne, baba, kardeş olması durumunda, farklı konularda olsa dahi en yüksek puanı alan tek bir proje başvurusu değerlendirmeye alınır.

5) Proje Yürütme Birimi:

Bakanlık adına tebliğ, bu uygulama rehberi ve yürürlükteki ilgili mevzuat kapsamında;

a) Tebliğin yayımlanma tarihinden itibaren 5 (beş) iş günü içerisinde kurulur. İlde müracaatların başlatılmasını ve kabul edilmesini sağlar.

b) Ön başvurusunu <https://uzmaneller.tarimorman.gov.tr> adresinden yapmış olan başvuru sahiplerinden istenilen belgeleri alır, ön kontrolünü yapar ve uygun ise başvuruyu kesinleştirir.

c) Genel Müdürlükçe başvuru bitiminde gönderilmiş olan “ön başvuru” listesi ile kesin başvuru yapanları karşılaştırır. Web sitesi üzerinden “ön başvuru” yapmamış olan başvuru sahipleri, kesin başvuru için gerekli olan belgeleri teslim etse dahi kesin başvuru yapmamış sayılır.

ç) Kesinleşen başvurulardan oluşan ve “Değerlendirmeye Esas Başvuru Listesini” onaylayarak proje değerlendirme komisyonuna başvuruların bitiş tarihinden itibaren 5 (beş) iş günü içerisinde tutanak ile teslim eder.

ç) Hibe sözleşmesi imzalamadan önce proje uygulama mahalline giderek yatırım yeri (işletme/taşınmaz) tespit tutanağı düzenler. Gerek görüldüğünde İl Müdürlüğü İlçe Müdürlüğünden destek alabilir.

d) İl ve ilçe düzeyinde projelerin uygulanmasını ve tamamlanan projelerin hibe ödeme tarihini müteakip yılda en az iki kez ve 2 yıl süreyle izlenmesi ile ilgili olarak yapılacak iş ve işlemleri Bakanlık adına yürütür.

e) Proje Yürütme Biriminin proje hazırlama yükümlülüğü yoktur.

6) Başvuru Sahipleri:

Başvuru sahipleri 2019/61 sayılı Tebliğ ve bu uygulama rehberi ve kendilerine iletilen tüm belgelerde belirtilen usul ve esaslar doğrultusunda;

a) Başvuru şartlarında belirtilen nitelikleri taşıyan kişiler proje sahibi olarak hibe desteğinden yararlanmak amacıyla başvuruda bulunabilir.

b) Web sitesi üzerinden ön başvurusunu yaptıktan sonra, ön başvurusunda belirtmiş olduğu belgeleri hazırlayarak, projenin uygulanacağı yerin bağlı olduğu il müdürlüklerine teslim ederek başvurularını kesinleştirmekle sorumludurlar.

c) Hibe başvurusuna ait yapılan değerlendirmeler sonucunda uygunluk kriterlerini sağlayan ve değerlendirme sonucunda yeterli bulunan başvuru sahipleri hibe sözleşmesi imzalamaya davet edilir.

d) Hibe sözleşmesi imzalayan hak sahipleri, yatırımlarını proje amacına uygun olarak yapmak, 2019/61 Nolu Tebliğ, başvuru esnasında vereceği taahhütname ve imzalayacağı hibe sözleşmesinde belirtilen usul ve esaslara göre hareket etmek zorundadırlar.

C) PROGRAM KAPSAMINDA UYGULANACAK PROJE KONULARI VE UYGULANACAK PROJELERE AİT ESASLAR

1.) Proje konuları:

a) Hayvansal üretime yönelik destekleme projeleri kapsamında;

- 1) Büyükbaş hayvan yetiştiriciliği,
- 2) Küçükbaş hayvan yetiştiriciliği,
- 3) Arı yetiştiriciliği ve bal üretimi,
- 4) Arı sütü, ana arı, polen ve benzeri arı ürünleri üretimi,
- 5) İpekböceği yetiştiriciliği ve tesis yapımı,

b) Su ürünleri üretimine yönelik destekleme projeleri kapsamında

- 1) Alabalık, yayın balığı, sazan, mersin balığı, tilapya, karabalık entansif üretim tesisleri ve/veya kuluçkahaneleri
- 2) Midye ve kara salyangozu entansif üretim tesisi

c) Bitkisel üretime yönelik destekleme projeleri kapsamında;

- 1) Kapama meyve bahçesi tesisi,
- 2) Fide, fidan, iç ve dış mekân süs bitkisi yetiştiriciliği,
- 3) Kontrollü örtü altı yetiştiriciliği,
- 4) Kültür mantarı üretimi ve tesis yapımı,
- 5) Ormancılık projeleri
- 6) Orman ürünleri ve tesislerine ait projeler
- 7) Odun dışı orman ürünleri projeleri

ç) Yöresel ürünler ile tıbbi ve aromatik bitki üretimi, işlenmesi, depolanması ve paketlenmesine yönelik destekleme projeleri kapsamında;

- 1) Tıbbi ve aromatik bitki üretimi,
- 2) Coğrafi işaretli, organik veya iyi tarım uygulamalı bitkisel ve hayvansal üretim,

d) a, b, c ve ç maddelerinde belirtilen ve üretimi yapılan konulara ait işlenme, depolanma veya paketlenmeye yönelik proje konularını kapsar.

2.) Uygulanabilecek Projeler;

a) Hayvansal üretime yönelik projeler;

Hak sahibi tarafından temin edilecek büyükbaş ve küçükbaş hayvan fiyatları, Genel Müdürlük ile Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğüne açıklanan güncel hayvan fiyatları ve/veya projenin uygulanacağı ilde/bölgede bulunan hayvan borsası fiyatlarından fazla olamaz.

Büyükbaş ve küçükbaş hayvancılık projeleri haricindeki diğer hayvancılık projeleri gider kalemlerine ait harcamalarda ise ilgili Bakanlıkların, borsa ve/veya odaların belirlediği fiyatlar baz alınır. Belirtilen kurum ve kuruluşlar haricinde yapılacak alımlarda ise piyasa fiyat araştırmasına göre (en az 3 firma) harcamalar yapılır.

Büyükbaş ve küçükbaş hayvancılık projelerinde,

1) Büyükbaş ve küçükbaş **hayvan yetiştiriciliği projeleri** uygulayacak olan hak sahiplerinin **gider kalemi sadece canlı demirbaştır**. Hak sahipleri, canlı hayvan alımlarını kooperatif, birlik, damızlık gebe düve üretim işletmeleri başta olmak üzere, fatura kesebilen tüzel kişiliklerden/kurumlardan kendileri gerçekleştirirler.

2) Hayvanların temini, nakliyesi ve yetiştiriciliği esnasında 5996 sayılı Kanun ve bağlı mevzuatlara göre hareket edilir.

3) Hak sahibi, proje uygulayacağı hayvan ırkını seçerken İl'e adapte olmuş ırkları tercih etmek zorunda olup, söz konusu ırk seçimi Proje Yürütme Birimince de kontrol edilerek onaylanacaktır.

4) Hak sahibi tarafından tercih edilecek hayvan ırkı, bölgeler arası farklılık göstereceğinden, hayvan temininde fiyat farklılıkları olacaktır. Bu nedenle hak sahibi tarafından temin edilecek hayvan fiyatları, Genel Müdürlük ile Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğüne açıklanan güncel hayvan fiyatları ve projenin uygulanacağı ilde/bölgede bulunan hayvan borsası fiyatlarından fazla olamaz. Bu şartlarda temin edilecek hayvan sayısı, yukarıda belirtilen fiyatlar ışığında KDV hariç 100.000 TL. olacak şekilde belirlenir.

5) Süt Sığırcılığı Projelerinde, seçilecek hayvanların ırkına ait damızlık özellikleri göstermesi, en az 4 aylık gebe düve olması, gebeliğin belgelenmesi ve sağlıklı olması şarttır.

6) Besi Sığırcılığı Projelerinde, temin edilecek hayvanlar en az 8 aylık, erkek ve sağlıklı olması şarttır. Proje takip süresi sonuna kadar, hayvanların besi sonucu en çok 8-10 ayda bir kesimi ve kesildikten sonra 20 gün içerisinde aynı şartlara haiz ve aynı sayıda hayvan alımı zorunludur.

7) Manda Yetiştiriciliği Projelerinde, mandanın yaşam koşullarına uygun alanlarda olması, seçilecek hayvanların ırkına ait damızlık özellikleri göstermesi, en az 4 aylık gebe düve olması, gebeliğin belgelenmesi ve sağlıklı olması şarttır. Manda yetiştiriciliği projeleri değerlendirilirken mandaların yaşam koşullarına uygun olmayan alanların seçimi tespit edilirse, başvuru sahibi bilgilendirilerek proje reddedilir.

8) Koyun - Keçi Yetiştiriciliği Projelerinde, seçilecek hayvanların ırkına ait damızlık özellikleri göstermesi, 10 - 15 ay aralığında ve sağlıklı olması şarttır. (20-25 dişi ye 1 koç / teke düşecek şekilde)

Arı yetiştiriciliği ve bal üretimi projelerinde,

Proje kapsamında karşılanacak gider kalemleri, en az 100 (yüz) adet kovan (iki katlı-polen tuzaklı), en az 100 adet arı kolonisi (mevsime göre 7-9 çerçeve arı basmalı), 1 adet elektrikli bal süzme makinesi (4'lü veya 6'lı), sır alma teknesi(tek cidarlı), ısıtılmalı bal dinlendirme (ısıtma) kazanı (çift cidarlı), temel arı peteği (50-100 kg), arıcı körüğü, arıcı maskesi, arıcı eldiveni mahmuz, el demiri, sır bıçağı, arıcı fırçası, şurupluk (100 adet) sağım çadırı (3*4 m), ana arı ızgarası, propolis tuzağı (100 adet), güneş enerji sistemleri, elektrikli çit sistemi, polen kurutma makinesi, polen temizleme makinesidir. Belirtilen malzemelerle ilgili teknik detaylar ayrıca bildirilecektir.

Arı sütü, ana arı, polen vb. arı ürünleri üretimi projelerinde,

Proje kapsamında karşılanacak gider kalemleri en az 100 (yüz) adet kovan (iki katlı-polen tuzaklı), en az 100 adet arı kolonisi (mevsime göre 7-9 çerçeve arı basmalı), temel arı peteği (50-100 kg), çadır (4*4 m), ana arı ızgarası, güneş enerji sistemleri, elektrikli çit sistemi, arı sütü çerçevesi, arı sütü alma kaşığı, derin dondurucu, kafa feneri, larva transfer sehpası, arı sütü toplama makinesi (vakumlu), arı sütü yüksüğüdür. Belirtilen malzemelerle ilgili teknik detaylar ayrıca bildirilecektir.

İpekböcekçiliği projelerinde,

Bu kapsamda, en az 300 m² lik kapalı alanı olan, 4 paket yumurta, 1 adet termometre ve higrometre, 3 katlı kerevitler, 1 adet yaprak kıyma bıçağı ve tahtası, besleme tablaları, 1 adet aspiratör ve vantilatör ile birlikte en az 500 adet dut fidanı dikim kapasitesi olan ipek böceği yetiştiriciliği ve yeni tesis yapımı projesi.

b) Su ürünleri üretimine yönelik projelerde,

1) Maksimum üretim kapasitesi 29 ton/yıl aşmamak olmak koşuluyla, su ürünleri üretimine yönelik destekleme projeleri kapsamında;

a) Alabalık, yayın balığı, sazan, mersin balığı, tilapya, karabalık entansif üretim tesisleri ve/veya kuluçkahaneleri,

b) Midye ve kara salyangozu entansif üretim tesis projeleri uygulanabilir.

2) Su Ürünleri Yetiştiriciliği Yönetmeliği, 5. Madde, (j) bendine ilişkin uygulama esaslarında belirtildiği üzere, su ürünleri yetiştiriciliği yapılacak alanların verimli kullanımının sağlanması için, denizlerde ağ kafeslerde deniz ürünleri yetiştiriciliğinde 250 ton/yıl'dan; iç sularda baraj ve doğal göllerde ağ kafeslerde su ürünleri yetiştiriciliğinde ise 25 ton/yıl'dan daha küçük kapasitedeki yatırım talepleri kabul edilmeyecektir. Ancak, karada toprak havuzlarda deniz balıkları yetiştiriciliği projeleri ile akarsu ve göletlerde ağ kafeslerde uygulanacak projelerde kapasite şartı aranmaz.

3) Su ürünleri üretimine yönelik projelerde gider kalemlerine ait harcamalarda, ilgili Bakanlıkların, borsa ve/veya odaların belirlediği fiyatlar baz alınır. Belirtilen kurum ve kuruluşlar haricinde yapılacak alımlarda ise piyasa fiyat araştırmasına göre (en az 3 firma) harcamalar yapılır.

c) Bitkisel üretime yönelik projeler:

Bitkisel üretime yönelik uygulanacak olan projelerdeki gider kalemlerine ait harcamalarda, ilgili Bakanlıkların, borsa ve/veya odaların belirlediği fiyatlar baz alınır. Belirtilen kurum ve kuruluşlar haricinde yapılacak alımlarda ise piyasa fiyat araştırmasına göre (en az 3 firma) harcamalar yapılır.

1) Basınçlı sulama sistemlerinin zorunlu olduğu ve listede belirtilen proje konusu ürün üretiminde kullanılan makine ekipman içerikli kapama meyve bahçesi tesisi projeleri;

a) En az 20 (yirmi) dekarlık alanda bodur ve yarı bodur olmayan sertifikalı/standart fidan ile kapama meyve bahçesi tesisi projesi.

b) En az 15 (on beş) dekarlık alanda yarı bodur sertifikalı/standart fidan ile kapama meyve bahçe tesisi projesi.

c) En az 10 (on) dekarlık alanda bodur sertifikalı/standart fidan ile kapama meyve bahçe tesisi projesi.

ç) En az 10 (on) dekarlık alanda malçlı sistem, askı sistemi veya terbiye sistemli sertifikalı/standart fidanı içerikli çilek/bağcılık/ahududu/böğürtlen/kivi vb. projesi.

2) Açık alanda İç ve dış mekân süs bitkisi yetiştiriciliği projeleri:

a) En az 10 (on) dekarlık açık alanda en az 4.000 (dörtbin) adet saksılı süs bitkisi ile basınçlı sulama sistemi ve etrafı tel (dikenli-kafes tel) ve direk (beton-demir direk) ile çevrili içerikli süs bitkisi yetiştiriciliği projesi.

b) En az 20 (yirmi) dekarlık alanda basınçlı sulama sistemi ve etrafı tel (dikenli-kafes tel) ve direk (beton-demir direk) ile çevrili fide veya fidan yetiştiriciliği projesi.

3) Kontrollü örtü altı yetiştiriciliği projeleri,

a) En az 1000 (bin) m²'lik alanda ve basınçlı sulama sistem içerikli kontrollü örtü altı tesisinde sebze veya muz yetiştiriciliği projesi.

b) En az 1000 (bin) m²'lik alanda ve basınçlı sulama sistem içerikli kontrollü örtü altı tesisinde doğal çiçek soğanı / kesme çiçek / saksılı iç veya dış mekân süs bitkisi yetiştiriciliği projesi.

4) En az 200 (iki yüz) m²'lik kapalı alanda 30-40 ton/yıl kompost ve 3 kat ranza veya diğer sistemlerin uygulandığı, sırt pompası, sulama sistemi, 1 (bir) adet vantilatör, aspiratör, higrometre ve termometre içerikli beyaz şapkalı kültür mantarı/istiridye mantarı vb. üretimi ve yeni tesis yapımı projesi.

5) Bakanlığımızca başvuru sahiplerinin yüz bin TL ye kadar hibeden faydalanabileceği, yöresel tarım ürünleri, tıbbi ve aromatik bitki üretimi, işlenmesi, depolanması ve paketlenmesine yönelik projeler aşağıda olup, listede belirtilen proje konusu ürün üretiminde kullanılan makine ekipman içerikli projeleri kapsar.

a) En az 10 (on) dekarlık alanda basınçlı sulama sisteminin olduğu çok yıllık yöresel ürün (coğrafi işaretli ürün) veya tıbbi ve aromatik bitki üretimi projesi.

b) En az 500 kg/yıl yağ ve 1 adet distilasyon kazanı, soğutucu eşanjörü, su seperatörü, yağlı su toplama tankı, yakıt tankı ve su pompası içerikli lavanta, kekik, biberiye vb. bitki işleme projesi.

c) Yayımlanan "Coğrafi İşaretli Ürünler Listesi" haricinde başvuru süresi içerisinde Türk Patent ve Marka Kurumu tarafından tescilli yapılan benzer tarımsal ürünler içinde başvuru yapılabilecek olup, Tescil Belgesi dosya ekinde sunulacaktır. Coğrafi işaretli ürünler ile ilgili projelerde ise sadece listede karşılarında belirtilen illerde proje başvuruları kabul edilip uygulanabilecektir.

6) Kapama meyve bahçesi tesisi proje konusunda ekim/dikim sezonunun uygulama takviminin dışında olması durumunda hak sahiplerinin mağdur olmaması amacı ile başvurularda fide/fidan dikimi, tohum ekimi geç sonbaharda veya erken ilkbaharda yapılmasına dair taahhüt alınarak diğer giderlerin hibe sözleşmesi içerisindeki zaman diliminde gerçekleşmesi sağlanarak uygulanabilecektir.

7) Ormancılık projeleri, orman ürünleri ve tesislerine ait projeler ve odun dışı orman ürünlerine ait projelerin uygulamasında, (proje içeriğine uygun alet-ekipman alımı, fide fidan alımı gibi kurulacak işletmenin gider kalemleri) Orman Bölge Müdürlüğü veya Orman İşletme Müdürlüğünden destek alınır.

8) Bitkisel üretime yönelik proje konularından örtüaltı ve mantarcılık haricindeki projelerin uygulama alanları birden fazla parselden oluşuyor ise;

a) En küçük parsel bir dekardan az olamaz.

b) En fazla 5 (beş) parselden oluşur.

c) Parsellerin tamamı proje uygulanacak yerleşim birimi sınırları içinde olmak kaydıyla birbirleri ile bitişik veya ayrı olabilir.

ç) Bitkisel üretim ile yöresel tarım ürünleri (coğrafi işaretli ürün), tıbbi ve aromatik bitki üretimi, işlenmesi, depolanması ve paketlenmesine yönelik tavsiye projeler haricinde, farklı ölçekte ve uygulama planı ile başvuru yapmak isteyen hak sahipleri Tebliğ ve bu Rehber hükümlerine uygun olan ve İl Müdürlüğü tarafından da kabul edilen özel proje ile de başvuru yapabilirler.

9) Bütün proje konularında KDV hariç en fazla 100.000,00 (yüz bin) TL. ye kadar hibe ödenir.

Ç) BAŞVURU YERİ VE ZAMANI, BAŞVURU YAPACAKLARDA ARANAN ŞARTLAR, İSTENECEK BELGELER

1) Başvuru Yeri ve Zamanı:

a) Başvurular 24 Aralık 2019 tarihinde başlar, 18 Şubat 2020 tarihi mesai saati bitiminde sona erer.

b) Ön başvurular Bakanlık tarafından hazırlanan web sitesine yapılır.

c) Başvuru sahibi, ön başvuruda beyan ettiği belgeleri, projeye esas hazırlamış olduğu iş planını ve istenilen diğer belgeleri, ikamet ettiği veya ikamet etmeyi taahhüt ettiği nüfusu yirmi binin altındaki yerleşim birimlerinin (projenin uygulanacağı yer) bağlı olduğu il müdürlüklerine başvuru tarihi ve saati sona ermeden şahsen yapar.

ç) Kesin başvurunun yapılması için, başvuru sahibinin web sitesi üzerinden ön kaydını yapmış olması ve istenilen belgeleri bizzat elden İl Müdürlüklerine teslim etmesi şarttır.

2) Başvuru sahibinde aranan şartlar:

Başvuru yapacak gerçek kişilerde aşağıdaki şartlar aranır;

a) Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olmak,

b) Tarım, hayvancılık, ormancılık, gıda ve su ürünleri eğitimi veren meslek yüksekokullarından veya üniversitelerinden mezunu olmak, (Rehber Ekinde yer alan “Başvuru Yapabilecek Fakülte-Yüksekokul Bölümleri ve Proje Konuları” içeriğinde belirtilmiştir.)

c) Başvuru tarihi itibari ile askerlik görevi ve cezai hükümlülüğü devam eden veya denetimli serbestliği olan kişi olmamak,

ç) Başvuru tarihi itibarıyla, 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentleri kapsamında sigortalı sayılanlar ile isteğe bağlı sigortalılık hükümleri kapsamında tarım veya orman işlerinde hizmet akdiyle süresiz olarak çalışanlar ve Türkiye İş Kurumu tarafından düzenlenen Toplum Yararına Çalışma Programlarından yararlananlar hariç, ücretli çalışan veya emekli olmamak,

d) Başvuru tarihi itibarıyla Katma Değer Vergisi (KDV), gerçek ve basit usulde vergi mükellefi olmamak,

e) Hayvansal üretime yönelik, büyükbaş ve küçükbaş hayvan yetiştiriciliği konulu proje başvuruları için Tebliğin yayımlandığı tarih itibarıyla 15 adet büyükbaş veya 50 adet küçükbaştan fazla hayvan sahibi olmamak,

f) Arı yetiştiriciliği ve bal üretimi konulu proje başvuruları için Tebliğin yayımlandığı tarih itibarıyla 50 adetten fazla arılı kovan sahibi olmamak,

g) Arı sütü, ana arı, polen ve benzeri arı ürünleri üretimi konulu proje başvuruları için bu Tebliğin yayımlandığı tarih itibarıyla en az 50 adet arılı kovan sahibi ve Arı Yetiştiricileri Birliği'ne üye olmak

ğ) Bakanlığımızca daha önce uygulanan aynı hibe desteklemelerinden faydalanmış olmamak,

3) Kesin başvuru aşamasında aşağıdaki belgeler istenir:

a) Başvuru dilekçesi (ön kayıt yapıldıktan sonra sistemden/mailden alınan)

b) Nüfus cüzdanı aslı ve fotokopisi.

c) Başvuru sahibi tarafından doldurulmuş olan ve projesinin içeriğini kapsayan İş planı. (web sitesi dokümanlar kısmından indirilecek)

ç) Ücretli çalışmadığına dair Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK)'ndan alınan belge.

- d) Taahhütname (Tebliğ Eki Noter Onaylı).
- e) Diploma veya çıkış belgesi veya onaylı örneği
- f) Adli Sicil Kaydı
- g) Askerlik Durum Belgesi
- ğ) Başvuru tarihi itibarıyla Katma Değer Vergisi (KDV), gerçek ve basit usulde vergi mükellefi olmadığını gösterir belge,
- h) Su ürünleri projeleri için ön izin başvuru dilekçesi.
- ı) Arı sütü, ana arı, polen vb. arı ürünleri üretimi projesi konusuna başvuranlar için TAB tarafından onaylanmış üyelik belgesi.
- i) Ön başvuruda beyan ettiği takdirde, başvuru sahibinin, gazi, şehidin 1.derece yakını veya engelliye bakmakla yükümlü olduğunu gösterir belge.
- j) Ön başvuruda beyan ettiği takdirde, başvuru sahibinin uygulayacağı proje ile ilgili diploma haricinde sertifikası / belgesi,
- k) Ön başvuruda beyan ettiği takdirde, kırsal alanda yaşadığını gösterir belge,

4) Hibe sözleşmesi imzalama aşamasında aşağıdaki belgeler istenir:

- a) Başvuru sahibinin taahhüt etmiş olduğu kırsal alanda ikamet ettiğine dair ikametgâh belgesi. (başvuru aşamasında kırsal alan dışında yaşayanlar için)
- b) Hayvancılık projeleri için “İşletme Tescil Belgesi”.
- c) Hayvancılık projelerinde, işletme yerine ait tapu kaydı veya kiralık olarak kullanılacak işletmelerde, İşletme Tescil Belgesi ve işletmenin üzerinde bulunduğu araziye ait (arazi üzerinde işletme görünmeyebilir) en az 3 yıllık noter onaylı kira sözleşmesi.
- ç) Su ürünleri projeleri için ilgili makamdan alınacak ön izin dilekçesi.
- d) Tebliğ ekindeki “Taahhütname” noter onaylı olarak,
- e) Bitkisel üretim konulu projeler için;
 - a) Yapılacak olan yatırım yerine ait takyidatlı tapu kaydı belgesi veya yatırım yeri/mülkiyetinin (hisseli tapuda yatırım yeri kadar hisseye sahip olanlar mülkiyeti kendisine ait kabul edilir)başvuru sahibine ait olduğuna dair belge,
 - b) Hibe sözleşmesi imzalama tarihi itibari ile mülkiyeti başkasına ait olan yatırım yeri için en az beş yıllık noter onaylı kira sözleşmesi,
 - c) Verasete iştirak durumlarındaki yatırım parsellerinde uygulanacak olan projelerde, tüm hissedarlar ile yapılan en az beş yıllık noter onaylı kira sözleşmesi alınması şarttır.

5) Hibe ödemesi aşamasında aşağıdaki belgeler istenir:

- a) Hak sahibinin hibe ödeme talep dilekçesi.
- b) Ödemeye esas belgeler. (fatura, kasa fişi)
- c) Proje konusunda, Bakanlık uhdesinde kurulmuş olan ÇKS, HAYBİS, AKS, ÖKS, OTBİS, TÜRKVET, TBS, SUBİS vb. kayıt sistemine üye olduğunu gösterir belge.
- d) Proje içeriğine göre, makine-ekipman ve alınan diğer malzemelere ait Tespit Tutanağı.
- e) Proje içeriğine göre, hayvan Varlığı Tespit Tutanağı. (Koyun-Keçi, Manda, Sığır, Arı için)
- f) Vergi Dairesinden vadesi geçmiş borcu olmadığına dair belge.
- g) SGK'dan prim borcu olmadığına dair belge,
- h) İcra takibinde olmadığına dair belge,
- i) Takipte borcu olmadığına dair T.C. Ziraat Bankasından alınan belge,
- j) Proje konusunda ve içeriğinde olan ürün ve malların doğal risklere karşı en az bir üretim döneminde veya en az bir yıl TARSİM tarafından sigortalandığına dair

- sigorta poliçe sureti,
- k) Proje uygulama içeriğinde gerekli ise, teknik şartname; (hak sahibinin alımını yaptığı bireysel sulama, sera, askı sistemi, üretim odası, arıcılık malzemeleri vb. kullanılan makine ve ekipmana ait üretici firmalardan temin edeceği teknik özellikleri içerir belge),
- l) Yeni tesisler için diğer kurum ve kuruluşlardan alınan izin/ruhsat,
- m) Su ürünlerine yönelik uygulanan projelerin ödemesinin yapılması için, 29/6/2004 tarihli ve 25507 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Su Ürünleri Yetiştiriciliği Yönetmeliği gereği, tesisin onaylı projesindeki yatırımları tamamlaması ve üretime başlamasından sonra tesis adına düzenlenmesi gereken Su Ürünleri Yetiştiricilik Belgesi,
- n) Diğer alımlara ait fatura, kasa fişi (ithal edilen makineler için tercüme edilmiş noter tasdikli fatura), ödeme ile ilgili eklere göre düzenlenerek aslı ve suretleri şeklinde il müdürlüğüne ibraz edilecektir. Suretlerin aslına uygunluğu onaylandıktan sonra belgelerin asılları proje sahiplerine iade edilecektir.
- o) Basınçlı sulama sistemi kurulması ile ilgili projeler, 24/01/1992 tarihli ve 21121 sayılı Resmi Gazete’ de yayımlanarak yürürlüğe giren “Ziraat Mühendislerinin Görev ve Yetkilerine İlişkin Tüzük” hükümlerine göre yetkili ziraat mühendisleri tarafından hazırlanmış ve onaylanmış olmalıdır. Uzmanlık belgesi ve/veya diploma ödeme talebine eklenmelidir.

D) PROGRAMIN UYGULAMA ALANI, HİBE DESTEĞİ MİKTARI

1)Uygulama alanı:

Bu program; nüfusu yirmi binden az olan yerleşim birimlerini ve 12/11/2012 tarihli ve 6360 sayılı On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun öncesi tüzel kişiliği olan ve **yirmi bin nüfusun altındaki yerleşim birimlerini** kapsar.

1) Tüzel kişilik olarak İl ve İlçe merkezlerine bağlı mahalleler, İl/ilçe merkezinin bir bütünü olarak kabul edilir.

2) 12/11/2012 tarihli ve 6360 sayılı On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun haricinde ki diğer kanun ve mevzuat ile tüzel kişilik olarak İl/ilçe merkezine mahalle olarak bağlanan köy ve kasabalar, İl/ilçe merkezinin bir bütünü olarak kabul edilir.

3) Program kapsamında il ve ilçe merkezine bağlı uygulama alanı olarak belirlenen/belirlenecek tüzel kişilik listesi ile nüfus bilgileri proje yürütme birimi tarafından ilgili kamu kurum ve kuruluşlarından belgelendirilerek güncellenir.

2) Hibe desteği miktarı:

1) Bu rehber kapsamında başvurusu kabul edilip hibe sözleşmesi imzalayarak, belirlenen şartları yerine getiren hak sahibine en fazla 100.000,00 (yüz bin) TL’ye kadar hibe ödemesi yapılır.

2) Proje KDV hariç hazırlanır. Hibe ödemesi buna göre yapılır.

E) BAŞVURULARIN ALINMASI, ÖN KONTROLÜ, DEĞERLENDİRİLMESİ, SÖZLEŞME VE UYGULAMA ZAMANI

1) Başvuruların alınması ve ön kontrolü:

1) Başvurular;

a) Tebliğin yayımlandığı tarihten 5 (beş) iş günü geçtikten sonra başlar.

b) Başvuru süresi 40 (kırk) iş günüdür.

c) Ön başvurular Bakanlık tarafından hazırlanan web sitesi üzerinden yapıldıktan sonra, oluşturulan başvuru dosyaları ile birlikte, il müdürlüklerinde kurulan proje yürütme birimi tarafından tutanak karşılığı kabul edilir.

ç) Kesin başvurunun ön kontrolü ve incelenmesi proje yürütme birimi tarafından yapılır. Gerekğinde bu birime konu ile ilgili ilave personel il müdürlüğünce görevlendirilebilir.

d) İl müdürlükleri öncelikli olarak başvuru evraklarını, başvuru sahibinin Tebliğde belirtilen niteliklere sahip olup olmadığı yönünden inceler.

e) Teslim alınan belgelerin var olması, bu belgelerin içeriklerinin uygun olduğu anlamına gelmez.

f) Başvuruya esas belgelerin uygun olmaması halinde tutanak altına alınarak başvuru reddedilir. Bu durum başvuru sahibine bildirilir.

g) Proje yürütme birimleri tarafından düzenlenen başvuru dosyalarına ait “Değerlendirmeye Esas Başvuru Listesi”, son başvuru tarihinden itibaren beş iş günü içerisinde proje değerlendirme komisyonuna tutanak ile teslim edilir.

2) Başvuruların değerlendirilmesi:

1) Proje değerlendirme komisyonu tarafından aşağıda belirtilen esaslar çerçevesinde yapılır.

a) Proje değerlendirme komisyonu tarafından teslim alınan listeler 10 (on) iş günü içerisinde değerlendirilip onaylanır.

b) Proje değerlendirme komisyonu, değerlendirme ve onaylama işlemlerini Değerlendirme Kriter Tablosunda belirtilen hususlara uygun olarak yapar ve askı listelerini oluşturur.

c) Proje değerlendirme komisyonu tarafından hazırlanan askı listeleri belirlenen yerlerde ve şekilde ilan edilir.

ç) Proje değerlendirme komisyonu gerekçesini belgelendirmek suretiyle başvuruyu red edebilir veya hibe sözleşmesini iptal edebilir.

d) Proje değerlendirme komisyonunun aldığı kararlar kesindir ve hak sahibi tarafından itiraz edilemez.

e) Proje değerlendirme komisyonu en az 5 kişi, en fazla 7 kişiden oluşur ve oy çokluğu ile karar alır.

3) Hibe sözleşmesi ve uygulama zamanı:

Proje değerlendirme komisyonu tarafından belirlenen ve nihai hale getirilen listelerde yer alan hak sahibi ile yapılacak hibe sözleşmesi aşağıdaki esaslar çerçevesinde gerçekleştirilir:

a) Hibe sözleşmesi imzalamaya hak kazanan hak sahibi ile askı listelerinin ilan edilme süresinin bitiminden itibaren 5 (beş) iş günü içerisinde sözleşme imzalanır.

b) İmzalanan hibe sözleşmesi gereği ve içeriğinde belirtilen süre zarfında hak sahibi proje içeriğine esas alımları gerçekleştirir ve hibe ödeme talebine ilişkin müracaatını yapar.

c) Süresi içerisinde gerçekleşmeyen yatırımlarla ilgili proje yürütme birimi tarafından yeterli süre verilir. Verilen ek süre içerisinde gerçekleşmeyen yatırımlarla ilgili sözleşme tek taraflı feshedilir.

e) Hibe sözleşmesi imzalamayan başvuru sahibinin yerine, belirlenmiş olan yedek listeden üst sırada yer alan başvuru sahibi ile sözleşme imzalanır.

f) Proje sahibi, bu Rehber ve hibe sözleşmesi koşullarına uygun olarak hareket etmediği takdirde, il müdürlüğü hibe sözleşmesini iptal eder.

F) HİBE ÖDEME TALEBİ, ÖDEMELER, GERİ ÖDEME VE YAPTIRIMLAR

1) Hibe desteği ödeme talebi:

Hibe desteği ödemelerine ilişkin esaslar şunlardır:

a) Hak sahibi, yatırıma ait fiili gerçekleştirmelerden sonraki 5 (beş) iş günü içerisinde yatırım yerinin bağlı olduğu il müdürlüğüne hibe ödeme talebini yapar.

b) Proje yürütme birimlerine ödeme taleplerini dilekçe ve ekinde mal alım ve harcama belgeleri, (2 nüsha; 1 asıl 1 fotokopi) ile yapmaları gerekmektedir. Belgelerin doğruluğu kontrol edildikten sonra asıllara “kırsal kalkınmada uzman eller projelerinin desteklenmesi kapsamında kullanılmıştır.” ifadesi eklenerek hak sahibine geri verilir.

c) Hak sahibi tarafından sunulan belgeler tam ve uygun değilse, tespit edilen eksiklikler proje yürütme birimince raporlanır ve ödeme talebi iade edilir. Hak sahibi belirtilen eksiklikleri tamamladıktan sonra süresi içinde tekrar ödeme talebinde bulunabilir.

ç) Hibe sözleşmesi öncesi gerçekleşen alımlara proje kapsamında ödeme yapılmaz. Ödemeye esas belgelerdeki tarih, hibe sözleşmesinin taraflarca imzalanmasından sonraki tarih olmalıdır. Belge tarihinin bu hibe sözleşmesinden önce olması durumunda il müdürlüğüne hibe sözleşmesi feshedilir.

d) Proje Yürütme Birimi, ödeme talebi ile ilgili belgeleri başvuru sahiplerinden alıp kontrollerini yaptıktan sonra 5 (beş) iş günü içerisinde yerinde tespit eder, tutanağa bağlar, yerinde yapılan kontrol sonrasında “Hibe Ödemesine İlişkin Nihai Rapor “ düzenler ve icmalleri oluşturur.

e) İl Müdürlükleri; ödemelerin gerekli belgelerle desteklenmediği, harcamanın hibeye uygun olduğunun doğrulanması için yerinde kontrol gibi ilave kontrollerin yapılmasının gerekli olduğu durumlar da dahil olmak üzere çeşitli nedenlerle raporun onaylanamayacağını ve bazı ek kontroller yapılmasını gerekli bulduğunu hak sahibine bildirmek sureti ile, onay ve/veya ödeme sürelerini durdurabilir. Böyle durumlarda il müdürlükleri açıklama, değişiklik veya ilave bilgi talep edebilir ve bunların talep edildikleri tarihten itibaren 5 (beş) iş günü içerisinde hak sahibi tarafından sağlanması gerekir. Talep edilen bilgi ve belgenin alındığı tarihte, onay ve/veya ödeme süreleri yeniden işlemeye başlar.

f) Puanlamaya ve dolayısıyla hibe kazanmaya direkt etkisi olduğu için, başvuru esnasında hak sahibi tarafından hazırlanan “iş planı” içeriği, 6. madde finansal plan, 2. bendinde ve hibe sözleşmesi 3. maddede belirtilmiş öz sermaye katkısı yapacak olan hak sahipleri, finansal plan içeriğinde belirtmiş olduğu öz sermaye katkısını yapmadığı/belgelemediği taktirde hibe ödeme talebi reddedilir. Belirtilen öz sermaye katkısı yapması için 10 günlük süre verilir, süre sonunda beyan ettiği şartları yerine getirmeyen hak sahibinin sözleşmesi feshedilir ve hibe ödemesi yapılmaz.

g) İl Müdürlüğü, hibe ödemeye esas icmalleri periyodik olarak, imzalı ve mühürlü olarak bir nüshasını Genel Müdürlüğe gönderir. Diğer nüshası ise il müdürlüğünde muhafaza edilir.

ğ) Genel müdürlük, icmalleri banka ödeme formatına dönüştürüp hibe ödemesini yapar.

h) İl müdürlükleri, ödeme icmallерinin onayı ve ödeme işlemlerinden sonra hak sahiplerinin banka ve ödeme bilgilerinde hata tespit ederse, yetkili kişilerce “hata düzeltme” adı altındaki doğru bilgileri en geç ödeme yapılan yılın aralık ayının ilk yedi günü içerisinde Genel Müdürlüğe tablo halinde gönderir. Genel Müdürlük bu hata düzeltmelerini tek liste halinde ödeme yapan bankaya yazı ile bildirir.

ı) Genel Müdürlük ihtiyaç duyulması halinde gerekli belgeleri ister.

2. Hibe desteği ödemeleri:

- a) Hibe ödemesi, hak sahibinin T.C. kimlik numarasıyla uyumlu olarak T.C. Ziraat Bankası tarafından yapılır.
- b) Hibe ödemeleri, Türk Lirası olarak yapılır.
- c) Proje yürütme birimi iş bitiminden itibaren en geç beş iş günü içerisinde ödeme icmallerini Genel Müdürlüğe gönderir.
- ç) Genel Müdürlük, hak sahibi adına yapılacak ödemeleri mevcut bütçe dâhilinde en kısa zamanda T.C. Ziraat Bankasına gönderir.

3. Geri ödeme ve yaptırımlar:

- a) Tebliğ ile diğer mevzuat hükümlerine aykırı hareket eden ve haksız yere destekleme ödemesi yapılan kişilerden, 21/07/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanununun 51 inci maddesinde belirtilen gecikme zammı oranları dikkate alınarak ödeme tarihinden itibaren hesaplanan kanunî faizi ile birlikte geri alınır.
- b) Haksız ödemenin yapılmasında ödemeyi sağlayan, belge veya belgeleri düzenleyen gerçek ve tüzel kişiler, geri alınacak tutarların tahsilinde müştereken sorumlu tutulurlar.
- c) Belirlenen destekleme ödemelerinden, idari hata sonucu düzenlenen belgelerle yapılan ödemeler hariç, haksız yere yararlandığı ve yükümlülüklerini yerine getirmediği tespit edilen kişiler, beş yıl süreyle 5488 sayılı Tarım Kanununun 23 üncü maddesi gereğince hiçbir destekleme programından yararlandırılmazlar.
- ç) Hibe sözleşmesi imzalayıp mal alımından vazgeçen veya hibe sözleşmesi koşullarına uygun olarak hareket etmediği için hibe sözleşmesi fesih edilen yatırımcılar, iki yıl süreyle program kapsamında hibe desteğinden yararlanamaz.

4. Programdan sağlanan malların kontrol ve mülkiyeti:

a) Malların Kontrolü:

- 1) Hak sahibi, hibe ödemesi gerçekleştikten sonraki iki yıl proje içeriğini değiştiremez.
- 2) Uygulanan projelerin tamamına, hibe ödemesinden sonraki iki yıllık takip süresinde, Mayıs/Haziran ve Ekim/Kasım ayları olmak üzere, yılda en az 2 defa, her proje mahallinde, Proje Yürütme Birimince kontrol ve denetimler yapılacaktır. Bu kontrol ve denetimlerde hibe sözleşmesi, tebliğ, taahhütname, uygulama rehberi ve diğer mevzuata uygun olmayan durumların tespit edilmesi halinde, projenin içeriğine ve mevsim şartlarına göre en az 20, en çok 60 gün süre verilir. Bu süre zarfında gereğini yapmayan kişiler hakkında; 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanununun 51 inci maddesine göre işlem yapılır. Ayrıca beş yıl süreyle 5488 sayılı Tarım Kanununun 23 üncü maddesi gereğince hiçbir destekleme programından yararlandırılmazlar.
- 3) 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu ve diğer mevzuat hükümleri kapsamında proje yürütme biriminin uygun görmesi halinde proje kapsamında alınan büyükbaş ve küçükbaş hayvanlar aynı şartlara haiz ve proje içeriğine paralel olmak kaydı ile değiştirilerek projeye devam edilir. Hayvancılık projesi uygulayan hak sahibi, projeye en az proje başvuru içeriğinde belirtmiş ve proje uygulamasıyla almış olduğu hayvan sayısı ile devam eder.
- 4) Bakanlık gerekli gördüğünde uygulanan projeleri yerinde kontrol eder. Bu kontrol ve denetimlerde hibe sözleşmesi, tebliğ, taahhütname, uygulama rehberi ve diğer mevzuata uygun olmayan durumların tespit edilmesi halinde, "Malların Kontrolü" 2. madde belirtilen iş ve işlemler uygulanır.

b) Malların mülkiyeti;

- 1) Süresi içerisinde hibe sözleşmesi imzalamayan proje sahipleri hibe desteğinden yararlandırılmazlar ve sözleşme imzalama hakları sona erer.

2) Başvuru sahibinin hibe sözleşmesini imzalamadan önce vefat etmesi halinde mirasçıları herhangi bir hak talebinde bulunamaz.

3) Yatırım sahibinin hibe sözleşmesi sonrası vefatı halinde, yasal mirasçılarının ortak kararla talep etmeleri durumunda, hibe sözleşmesi tadil edilerek proje değerlendirme komisyonu tarafından yasal mirasçıya devir edilerek uygulamalara devam edilir. Kanuni mirasçıların projeye devam etmek istemediklerini İl Müdürlüğüne yazılı olarak bildirmeleri halinde hibe sözleşmesi fesih edilerek, yedek başvuru sahibi hibe sözleşmesi imzalamaya davet edilir.

4) Hak sahibinin hibe ödemesinden sonra, sözleşme süresi içerisinde kamuya atanma, sağlık problemi, evlilik vb. zorunluluk arz eden durumlarda proje mahallini terk etmesi halinde: hibe sözleşmesi tadil edilerek projenin başvuru şartlarını taşıyan ikinci dereceye kadar akrabasına ya da proje değerlendirme komisyonunun uygun gördüğü, başvuru şartlarını taşıyan birine devredilerek projenin devam etmesi sağlanır.

5) Hak sahibinin sağlık problemleri, kısa dönem askerlik gibi kısa süreli proje uygulama alanını terk edeceği durumlarda, projenin sürdürülebilirliği de göz önünde bulundurularak proje değerlendirme komisyonunun alacağı karara göre hareket edilir.

6) Hibe ödemesinden sonra vefat eden hak sahibiyle ilgili devir, geri ödeme ve ceza hükümleri uygulanmaz.

G) PROJE GİDER ESASLARI VE KALEMLERİ

1) Proje gider esasları:

Hibe desteği verilecek proje giderleri,

a) Hibe sözleşmesi imzalandıktan sonra ve süresi içerisindeki alımları kapsar.

b) Gider kalemlerinin proje içeriğine uygun olması şarttır.

c) Bakanlık mevzuatına uygun olarak gerçekleştirilmiş ve belgelere dayandırılması gerekir.

2) Gider kalemleri:

a) Hibe sözleşmesinden sonra ve süresi içerisinde gerçekleştirilen traktör ve bahçe traktörü haricindeki makine, ekipman, donanım, malzeme, fide, fidan, tohum, misel, torf, arılı kovan, yeni tesis, hayvancılık projelerindeki canlı hayvan alımı giderleri bu Rehberde belirtilen esaslar çerçevesinde hibe desteği kapsamında değerlendirilir.

b) Büyükbaş ve küçükbaş hayvan yetiştiriciliği projeleri uygulayacak olan hak sahipleri, canlı hayvan alımlarını kooperatif, birlik, damızlık gebe düve üretim işletmeleri başta olmak üzere, fatura kesebilen tüzel kişiliklerden/kurumlardan kendileri gerçekleştirirler.

c) Genel Müdürlük, proje konuları için örnek "Yatırım Tutar Tabloları" hazırlar ve program kapsamında uygulamaya koyar.

ç) Hibeye esas proje tutarını oluşturan, proje giderleri mutlaka teknik özellik olarak belirtilmelidir.

d) İl proje yürütme biriminin onayı olmaksızın hibeye esas alım miktarı ve adedi değiştirilemez. Proje sahibi, projede yer alan miktar ve adetten daha büyük alımları proje yürütme birimi onayıyla alabilir.

e) Proje kapsamındaki makine, ekipman ve malzemelerin hibe sözleşmesi imzalandıktan sonra alımı yapılmalı ve mutlaka yeni olması gerekmektedir,

f) Yeni alınan taşınırlar hibe ödemesinden sonra 2 (iki) yıl süre ile satılamaz, başkasına kiralanamaz, kullanım hakkını Yürütme Birimi Onayı hariç devredemez.

g) Proje kapsamında; eşten, anneden, babadan, kardeşten, çocuktan, kayın akrabalarından ve bunların sahip/ortağı olduğu işletmelerden destek kapsamında makine,

ekipman, malzeme, fide, fidan, tohum ve canlı hayvan veya diğer gider kalemleri satın alınamaz.

ğ) Makine, ekipman ve malzeme ile ilgili teknik şartname proje başvuruları ekinde sunulur ve projede kullanım amacı belirtilir.

h) Su ürünleri yetiştiriciliği projelerinde, barajlarda ağ kafeslerde balık yetiştiriciliği; karada havuzlarda balık yetiştiriciliği; Göl-Göletlerde yarı entansif balık yetiştiricilik kapsamında uygulanacak projelerin içeriği ve proje toplam tutarına göre, kuluçkahane dolapları, balık boylama makineleri, canlı balık nakil tankı, tambur filtre, buzlama makinesi, balık kesim ve temizleme makinesi alımı, havuz inşaat malzemesi giderleri, su ürünleri yetiştiricilik belgesi olan tesislerden faturalı olarak alınmış olması şartıyla yavru ve/veya anaç alımı giderleri hibe desteği kapsamında değerlendirilir.

3) Proje kaynaklarından karşılanmayacak giderler:

a) Program kapsamında; hibe sözleşmesi onaylanmayan projelerle ilgili yapılan hiçbir harcama karşılanmaz, bu giderlerden dolayı Bakanlık herhangi bir sorumluluk ve yükümlülük üstlenmez.

b) Bakanlık tarafından belirlenen usul ve esaslara uygun olarak gerçekleştirilmeyen ve belgelendirilemeyen gider kalemlerine hibe desteği ödenmez.

Ğ) ÇEŞİTLİ VE SON HÜKÜMLER

Denetim:

1) Bu Rehber kapsamında yapılan tüm işlemler, 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu ve ilgili diğer kanun hükümleri gereği ilçe/il müdürlüğü/proje yürütme birimi, Genel Müdürlük veya Bakanlık Rehberlik ve Teftiş Kurulu Başkanlığı tarafından denetlenir. Bu denetimler sırasında yapılan işlemlere ait talep edilen tüm bilgi ve belgeler Proje Yürütme Birimi elemanlarınca ve hibe proje sahibince sunulur.

2) Program kapsamındaki kaynakların usulsüz kullanılması, israfı veya heba edilmesi durumunda ilgililer hakkında gerekli inceleme ve soruşturma Bakanlıkça yapılır.

Yürütme:

1) Uygulama Rehberinde bulunmayan veya uygulamada tereddüt oluşturan hususlarda Genel Müdürlüğün görüşü istenir. Genel Müdürlüğün görüşü uygulamada esastır.